

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
De minister, ing. R. Tieman
Postbus 20901
2500 EX 'S-GRAVENHAGE

Datum

Persoonsgegevens

Kenmerk

TLD/U202500806

Telefoon

Persoonsgegevens

Bijlage(n)

Bestuurlijke consultatie Besluit veilige jaarwisseling

Geachte heer Tieman,

Bedankt voor uw verzoek om te reageren op het Besluit veilige jaarwisseling.

Zoals eerder aangegeven staat de VNG positief tegenover de doelstelling van de Wet veilige jaarwisseling. Gemeenten hechten grote waarde aan een jaarwisseling die veiliger verloopt en leidt tot minder incidenten, slachtoffers en materiële schade. Wij waarderen dan ook dat in het besluit aandacht is besteed aan de veiligheid en gehoor is gegeven aan de breed gedragen wens om waar dat kan zoveel mogelijk vereisten nationaal vast te leggen. Tegelijkertijd constateren gemeenten dat er nog punten van zorg zijn rondom de handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid van het besluit en dan specifiek de ontheffingsmogelijkheid die is opgenomen in de AMvB. In deze brief lichten wij deze zorgpunten toe.

Onlangs heeft het Kenniscentrum Analyse van de VNG een uitvoeringstoets uitgevoerd. Hoewel de resultaten daarvan nog niet definitief zijn, vinden wij het belangrijk om de voorlopige bevindingen al te betrekken. De zorgpunten die wij in deze brief onder uw aandacht brengen, sluiten dan ook aan bij de voorlopige uitkomsten van deze uitvoeringstoets.

Complexiteit afweging

De invoering van de ontheffingsmogelijkheid voor verenigingen en stichtingen zorgt ervoor dat gemeenten expliciet beleid moeten vormen over de vraag of, en onder welke voorwaarden, ontheffingen voor het afsteken van F2-vuurwerk tijdens de jaarwisseling worden toegestaan. Deze afweging moet zorgvuldig en multidisciplinair plaatsvinden, waarbij minimaal de domeinen openbare orde en veiligheid (OOV), vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH), juridische zaken en communicatie betrokken zijn. Gemeenten moeten vastleggen welke beleidslijn wordt gehanteerd, welke criteria worden toegepast bij besluitvorming en welke aanvullende voorschriften eventueel nodig zijn om een veilige, uitvoerbare en handhaafbare toepassing van de ontheffingsregeling te borgen.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl | vng.nl

Elke gemeente in Nederland, in het totaal 342, dient deze beleidsafweging zelfstandig te maken. Dit betekent dat er landelijk gezien honderden aparte afwegingsprocessen gaan plaatsvinden, met mogelijk uiteenlopende uitkomsten en beleidslijnen. Daarbij rijst de vraag of deze decentrale aanpak strookt met het doel van een landelijk vuurwerkverbod. Want als iedere gemeente eigen voorwaarden en uitzonderingen kan stellen, ontstaat het risico dat het landelijke karakter van het verbod naar de achtergrond verdwijnt en dat er een lappendeken aan regels ontstaat. Dit kan verwarring opleveren bij burgers en de handhaving bemoeilijken.

Aansprakelijkheid

Aansprakelijkheid is een belangrijk zorgpunt voor de uitvoering en voor de afweging voor het stellen van aanvullende lokale voorwaarden. De gemeente (burgemeester) heeft beleidsruimte om voorschriften te verbinden aan de ontheffing en kan aansprakelijk worden als noodzakelijke, redelijke veiligheidsvoorschriften ontbreken en daardoor schade ontstaat.

We zien een mogelijk risico voor de burgemeester wanneer de afweging voor het stellen van een aansprakelijkheidsverzekering bij de burgemeester wordt belegd. Is er sprake van onzorgvuldig handelen als er geen aansprakelijkheidsverzekering wordt gevraagd bij de ontheffingsaanvraag? Zeker omdat een gemiddelde vereniging niet het kapitaal heeft om een civielrechtelijke claim te betalen. De vraag is ook of er verzekeringsmaatschappijen zijn die verzekeringen voor de ontheffingssituatie gaan aanbieden.

De VNG heeft een handreiking gemaakt over evenementenvergunningen en aansprakelijkheid.¹ Meer duidelijkheid verschaffen over de aansprakelijkheid in het geval van ontheffingen zoals in het Vuurwerkbesluit is bedoeld, is noodzakelijk.

Kader voor nieuwe burgemeestersbevoegdheden

Het besluit introduceert voor burgemeesters een nieuwe, exclusieve bevoegdheid om ontheffingen voor het afsteken van F2-vuurwerk te verlenen. Vanuit het Kader voor nieuwe burgemeestersbevoegdheden rijzen daarbij vragen. Dat kader bepaalt dat een nieuwe bevoegdheid alleen bij de burgemeester hoort te liggen wanneer:

- Het vraagstuk primair een openbare-ordeprobleem is;
- De bevoegdheid aansluit bij bestaande taken van de burgemeester;
- Uitvoering niet vraagt om specialistische technische kennis die elders in het stelsel is belegd;
- De taak uitvoerbaar en handhaafbaar is binnen de gemeentelijke organisatie.

In de brief die op 26 juni 2025 aan u geschreven is, in samenwerking met het Nederlands Genootschap van Burgemeesters (NGB) en Veiligheidsberaad, is gevraagd om in het besluit rekening te houden met het Kader van nieuwe burgemeestersbevoegdheden. Bij volledige toepassing van het kader is het niet logisch dat de bevoegdheid bij burgemeesters komt te liggen. Ook de uitkomsten uit de uitvoeringstoets ondersteunen dit: ook daar rijst de vraag of dit primair een openbareordeprobleem is. Om deze reden sluiten wij aan bij het verzoek van NGB, voor een expliciete heroverweging van de vraag of de burgemeester het aangewezen bevoegd gezag is, of dat aansluiting bij bestaande

¹ Op basis van: https://vng.nl/sites/default/files/publicaties/2018/evenementenvergunning-enaansprakelijkheid_20180710.pdf.

regionale deskundigheid (provincie/omgevingsdienst) logischer is. Momenteel is bijvoorbeeld de provincie vergunningverlener bij vergunningen voor het afsteken van vuurwerk gedurende het jaar, waarom zou deze ene dag van het jaar hier een uitzondering op moeten zijn. Gemeenten hebben voorsnog niet voldoende expertise in huis om te beoordelen of een ontheffing kan worden verleend, de inhoudelijke kennis rond vuurwerk ontbreekt.

Handhaving

Het verlenen van een ontheffing raakt meerdere gemeentelijke domeinen en brengt nieuwe taken en verantwoordelijkheden met zich mee, met name op het gebied van toezicht en handhaving. Hoewel in het besluit is vastgelegd dat gemeenten – met ondersteuning van de politie – verantwoordelijk zijn voor het toezicht op naleving van ontheffingen en op het afsteken van F2-vuurwerk zonder ontheffing, is nog onvoldoende duidelijk wie deze handhaving in de praktijk gaat uitvoeren. Dit hiaat in de handhaving baart zorgen, zeker omdat gemeenten aangeven niet aanwezig te zijn tijdens de nachtelijke uren rondom de jaarwisseling in verband met de risico's die dit met zich meebrengt voor gemeentelijke handhavers. Mocht de burgemeester verantwoordelijk worden voor het verlenen van ontheffingen, dan betekent dit automatisch ook dat de gemeente deze voorwaarden moet controleren en handhaven, wat in de praktijk kan leiden tot nachtelijke controles door handhavers. In de huidige situatie zijn deze nu niet aanwezig en staat dit hiermee dan ook haaks op het doel om de druk op hulpdiensten te verminderen. Wij benadrukken daarom dat, indien een ontheffingsmogelijkheid wordt ingevoerd, de voorwaarden zodanig moeten worden vormgegeven dat de veiligheid geborgd is en de uitvoerbaarheid realistisch blijft. Ook vragen wij expliciet aandacht voor de grensregio's in verband met de beschikbaarheid van vuurwerk in Duitsland en België.

Vereisten voor verenigingen

Er gelden diverse vereisten voor de verenigingen die een aanvraag indienen, zoals het opstellen van een veiligheidsplan. In de praktijk kunnen deze verenigingen nieuw zijn opgericht of doorgaans geen evenementen met vuurwerk organiseren. Tegelijkertijd wordt wel een bepaald niveau van professionaliteit verwacht om de veiligheid te kunnen waarborgen, onder meer via een adequaat veiligheidsplan.

Wij verwachten dat dit zowel in de uitvoering als in de handhaving kan schuren. Dit legt een aanzienlijke druk op zowel de burgemeester – die moet beoordelen of een locatie geschikt is – als op de ambtelijke organisatie, die verantwoordelijk is voor de toetsing en beoordeling van de veiligheidsplannen.

Veiligheidsafstanden afstemmen op professionele standaarden

Hoofdstuk 2.3.1 van de Nota van toelichting omschrijft onvoldoende wat de afstanden gaan worden tussen de afsteekplaats en het afsteekterrein. Wij adviseren om hierbij uit te gaan van de afstanden die momenteel al gangbaar zijn en willen dan ook uitgaan van de deskundigheid van gecertificeerde veiligheidsprofessionals.

Wij gaan ervan uit dat onze zorgpunten zoals beschreven in deze brief worden meegenomen in de verdere uitwerking van het besluit, zodat we gezamenlijk kunnen toewerken naar een handhaafbaar en uitvoerbaar kader dat bijdraagt aan een veilige jaarwisseling. Uiteraard blijven we als VNG met u en de andere relevante departementen in gesprek en worden we betrokken én trekken we samen op bij de verdere uitwerking en richting de jaarwisseling 2026-2027.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Persoonsgegevens

Persoonsgegevens

Vereniging van Nederlandse Gemeenten